

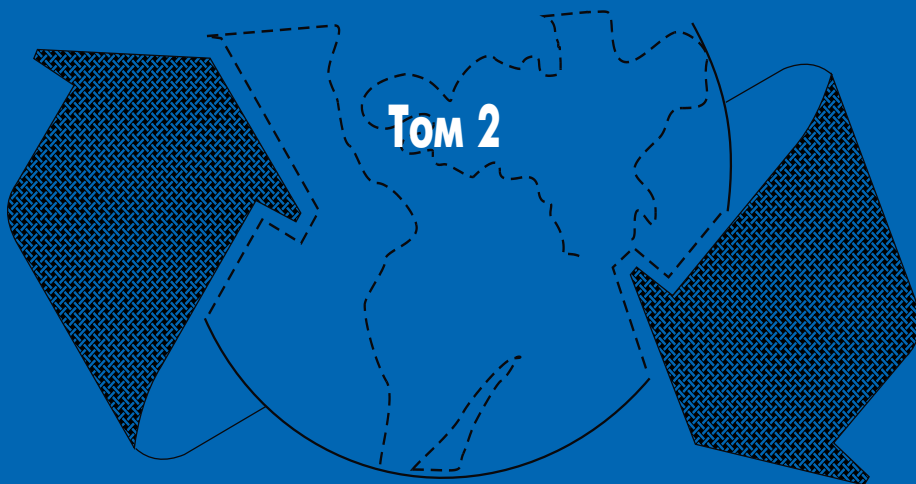

Alfred Nobel
University

ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ У НОВИХ ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ

XXXVIII Міжнародна науково-практична
конференція молодих вчених і студентів

Том 2

14-15 квітня 2025 р.

**ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ У НОВИХ
ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ**

**TRANSFORMATION OF ECONOMIC
SYSTEMS AND INSTITUTIONS IN THE NEW
GEOSTRATEGIC REALITIES**

*Матеріали XXXVIII Міжнародної науково-практичної
конференції молодих вчених і студентів*

*Proceedings of 38th International Scientific and Practical
Conference of Young Scientists and Students*

Том 2

Електронне видання

*14-15 квітня 2025 р.
April 14-15, 2025*

Дніпро
2025

УДК 339.92

Т 65

Організаційний комітет:

С.О. Федулова, доктор економічних наук, професор – голова оргкомітету;

А.О. Задоя, доктор економічних наук, професор;

С.В. Кузьмін, доктор економічних наук, професор;

О.А. Задоя, кандидат економічних наук, доцент;

Р.М. Ключник, кандидат політичних наук, доцент;

Е.М. Лимонова, кандидат економічних наук, доцент;

А.С. Магдіч, кандидат економічних наук, доцент;

О.К. Незгода, кандидат економічних наук, доцент;

І.С. Шкура, кандидат економічних наук, доцент;

Б. Шлюсарчик, доктор економічних наук, професор, Кросно, Польща

- Т 65** Трансформація економічних систем та інститутів у нових геостратегічних реаліях: Матеріали XXXVIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і студентів, Дніпро, 14-15 квітня 2025 р. [Електронне видання]. У 2-х томах. Том 2. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2025. 175 с.

ISBN 978-966-434-603-7

У збірнику представлено матеріали доповідей учасників XXXVIII Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених і студентів «Трансформація економічних систем та інститутів у нових геостратегічних реаліях». Молоді дослідники з України, Польщі, Великої Британії, Чехії, В'єтнаму та інших країн діляться своїм баченням сучасних глобалізаційних процесів і майбутнього інтеграційних змін у світі. У роботах аналізуються трансформації європейської системи безпеки та їхній вплив на економічні інститути в умовах нових геостратегічних викликів. Значну увагу приділено впливу російської агресії проти України на економіку як національного, так і глобального рівнів, а також можливостям підвищення конкурентоспроможності Європи. Погляди, викладені в матеріалах, є авторськими і можуть не збігатися з позицією оргкомітету. Усі доповіді подані в авторській редакції.

Відповідальний за випуск: С.О. Федулова, доктор економічних наук, професор, зав. кафедри глобальної економіки.

Співфінансується
Європейським Союзом

«Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them».

«Фінансується Європейським Союзом. Проте висловлені погляди та думки належать лише автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури. Ні Європейський Союз, ні грантодавець не можуть нести за них відповідальність».

© Університет імені Альфреда Нобеля,
оформлення, 2025

ISBN 978-966-434-603-7

ЗМІСТ

Матеріали круглого столу «Нова архітектура європейської безпеки у сучасних геостратегічних реаліях»

Доповіді

<i>Drobotun V.</i> Vliv demokratického režimu na chování států v současném světě.....	6
<i>Klymenko K., Ukhna N.</i> Critical infrastructure resilience in the European Union: a case study for Ukraine.....	13
<i>Ключник Р.</i> Сучасні виклики безпеці: глобальний вимір.....	21
<i>Лимонова Е.</i> Оцінка інноваційного потенціалу та технологічного розвитку країн Східної Європи.....	27
<i>Сидіч М.</i> Євроінтеграційні процеси та їх вплив на трансформацію обліку і контролю експортних та імпортних операцій в Україні.....	30

Тези доповідей

<i>Bila A.</i> Legal mechanisms for resolving international commercial disputes: arbitration or court.....	37
<i>Kraus K.</i> Analysis of the dynamics of the distribution and use of digital products by the population of Ukraine in the conditions of martial law....	40
<i>Kuzminov S.</i> Europe's military budgeting: shifts in policy and ideology...	44
<i>Nechyporenko T.</i> Financial globalization: benefits and risks for national economies.....	47
<i>Smutchak Z.</i> Russian aggression in Ukraine and its impact on scientific potential.....	50
<i>Zhyliakov S.</i> Historical cases of successful and unsuccessful enterprise management: the impact of historical strategies on modern approaches to competitiveness management.....	52
<i>Березюк-Рибак І.</i> Інтеграція України в ЄС в умовах повоєнного відновлення економіки країни.....	55
<i>Бредіхін В.</i> Зелений водород та блокчейн як інструменти подолання глобальних викликів сучасного світу.....	62
<i>Булаєнко М.</i> Кібербезпека в умовах цифрової трансформації: виклики для міжнародного бізнесу та державних послуг.....	65
<i>Булаєнко М.</i> Математичні моделі оцінки ризиків у кібербезпеці в умовах цифрової трансформації.....	67

<i>Вербицька В., Сюй Цзіньян</i> Вплив системи обліку та контролю на ефективність розвитку автомобільно-дорожнього комплексу України у контексті євроінтеграції.....	70
<i>Візніченко С.</i> Глобалізація на прикладі України: Виклики та перспективи.....	72
<i>Воротін В.</i> Зміни підходів до регулювання системою вищої освіти, наукової та інноваційної діяльності з початку введення правового режиму воєнного стану в Україні.....	75
<i>Воротін В.</i> Вплив глобалізаційних процесів і пріоритети публічного управління в Україні: потенціал перемоги.....	81
<i>Воротіна Н.</i> Актуальні питання адаптації законодавства України в бюджетній сфері до права Європейського Союзу.....	85
<i>Воротіна Н.</i> Правові механізми ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації проти України: фінансовий та бюджетний аспекти.....	90
<i>Захарова О.</i> Збереження і розвиток талантів як основа кадрової безпеки та сталого розвитку України.....	95
<i>Захарова О.</i> Освіта 4.0: сутність, особливості реалізації, виклики.....	97
<i>Калужна Ю.</i> Розвиток цифрової демократії: європейський курс на добробут та безпеку.....	99
<i>Коверга С., Кравченко Є.</i> Глобалізація та транснаціоналізація як фактори стратегічного управління збалансованим розвитком промислових підприємств.....	101
<i>Компанієць В., Макаєєв О.</i> Аксиолого-антропологічний вимір проблем управління соціально-економічними системами в епоху гуманітарно-технологічної революції.....	104
<i>Копилова О.</i> Роль державної підтримки у розвитку суднобудування в країнах Західної Європи.....	107
<i>Крупський О.</i> Інструменти адаптації біотехнологічних компаній до геополітичних змін.....	111
<i>Крупський О.</i> Соціально відповідальне лідерство та трансформація бізнесу у нових геостратегічних реаліях.....	115
<i>Кудлай В., Соляков В.</i> Співпраця України та Європи у сфері енергетичної безпеки.....	120
<i>Кузьо Н.</i> Цифровізація банківського сектору як напрям підвищення конкурентоспроможності.....	126
<i>Мороз А.</i> Музеї як драйвери економічного відновлення та туристичної привабливості України.....	128
<i>Пашков В.</i> Особливості торговельно-економічних відносин України та США на сучасному етапі.....	131

ОСВІТА 4.0: СУТНІСТЬ, ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ, ВИКЛИКИ

Сучасний економічно розвинений світ швидкими темпами рухається у напрямі побудови Індустрії 4.0 і ключову роль тут має зіграти кардинально новий підхід до системи створення, накопичення, передачі та привласнення знань, що на практиці має дозволити здійснити концепція Освіта 4.0. В основі нової концепції освіти лежить орієнтація на здобуття таких прогресивних знань, які б дозволили молодій людині успішно вписатися в нові умови життя та знайти власне місце в професійному розмаїтті на ринку праці. З цією метою заклади освіти країни всіх рівнів мають надавати випускникам всіх без виключення спеціальностей крім суто професійних знань і вмінь (*hard skills*) новітні цифрові навички, досягти яких можливо через опанування ключових цифрових технологій (ІТ, робототехніка, штучний інтелект, великі данні, віртуальна і доповнена реальність тощо). Важливими у якісній підготовці конкурентоспроможних на сучасному високотехнологічному ринку фахівців будуть і *soft skills*, а саме креативність, критичне мислення, адаптивність та цифрова грамотність.

Для того, щоб досягти очікуваних результатів у підготовці фахівців, дуже важливо суттєвим чином змінити не лише зміст інформації, яка викладається, а й використовувати докорінно нові підходи до викладання. Так, сьогодні дуже актуально забезпечити персональну траєкторію навчання кожному слухачеві, що можливо досягти на основі використання цифрових технологій; впроваджувати принципи гейміфікації [1] в навчальний процес, що суттєво підвищить рівень мотивації слухачів до опанування новим матеріалом і дозволить створити віртуальні лабораторії; підсилити практичну складову навчального процесу через проєктне навчання, стартапи, банки бізнес-ідей, хакатони та інтеграцію з реальним бізнесом у різних варіантах. Перелічені особливості навчального процесу дозволять зняти межі (фізичні, територіальні тощо) щодо доступу талановитих випускників шкіл до навчання, а випускники отримають здатність швидко адаптуватися до реального ринку праці, що суттєво підвищить рівень їх конкурентоспроможності. До того ж, цифровізація навчання дозволить прискорити інтеграцію країни в європейський та світовий освітній простір, завдяки чому здобувачі освіти та викладачі отримають можливість брати участь у потужних міжнародних програмах обміну.

Разом з тим, слід зауважити, що, по-перше, не всі заклади освіти мають однакові можливості (техніко-технологічні, людські) для забезпечення рівного доступу до цифрових технологій. По-друге, не всі викладачі можуть і готові опановувати інноваційні методи і підходи до навчання, мають бажання змінюватися та навчатися новому. По-третє, процес докорінного оновлення навчальних програм може зайняти певний час, який має бути врахованим на етапі планування заходів з переходу освітньої системи країни на концепцію Освіта 4.0. Крім того, підвищення рівня цифровізації навчального процесу потребує одночасного впровадження додаткових заходів з безпеки персональних даних слухачів і викладачів, запобігання кібератак.

Отже, концепція Освіта 4.0 – це не якесь далеке майбутнє, а реальність сьогодення, яка останнім часом суттєво змінює освітній процес у розвинених країнах світу і саме на таку концепцію вже сьогодні має переходити освітня система України. Дійсно, освіта має бути чітко спрямованою на формування нової генерації професіоналів, які володіють цифровими технологіями, аналітичним мисленням та здатністю до швидкої адаптації у професії, при тому що вимоги роботодавця до кандидатів на певну посаду постійно та стрімко підвищуються. Саме ці орієнтири, а не кількість закладів освіти в країні, число студентів в закладі, кількість закладів освіти в регіоні або інші кількісні критерії, мають стати головними в реформуванні (оптимізації мережі ЗВО) вищої системи України сьогодні. За понад ніж століття існування провідних українських університетів ними накопичено потужний педагогічний досвід, розроблено і апробовано дієві інструменти передачі професійних знань студентству і ефективні методи виховування молодого покоління. Дуже важливо цей досвід зберегти та трансформувати у нову площину – цифрову та інноваційну, що дозволить більш швидкими темпами модернізувати та підготувати освітню систему України до нової цифрової економіки або економіки знань, яку країна буде будувати в повоєнний період. І тому на рівні МОН слід докласти зусиль для збереження кожного викладача-професіонала й забезпечити таких талантів дієвими експрес-механізмами опанування нових цифрових навичок. Саме такий шлях модернізації системи освіти буде гарантувати поступовий перехід країни на концепцію Освіта 4.0.

Список використаних джерел

1. Захарова О.В., Грузд А.В. Підвищення якості послуг вищої освіти за допомогою гейміфікації. *Наукові праці Кіровоградського національного технологічного університету. Економічні науки*. 36. наук. праць. Кіровоград: ЦНТУ, 2017. №32. С. 113-122.

Наукове видання
**ТРАНСФОРМАЦІЯ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ТА ІНСТИТУТІВ
У НОВИХ ГЕОСТРАТЕГІЧНИХ РЕАЛІЯХ**

Матеріали XXXVIII Міжнародної науково-практичної конференції
молодих вчених та студентів

Том 2

14-15 листопада 2025 р.
(українською, чеською та англійською мовами)

Електронне видання

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
Тел. (056) 720-71-52, e-mail: zadoya@duan.edu.ua
Свідоцтво ДК № 5309 від 20.03.2017 р.